

Lesbrief Muzikaal Mysterie

Ontwerp: Wolf Brinkman mei 2022

Versie: 2

Aantal werkbladen: 1

Aantal praatplaten: 9

Format: Powerpoint

Deze les is vrij voor eigen gebruik en onderdeel van het programma Cultuurbouwstenen.

Feedback op de les van vakdocenten, leerkrachten en kinderen stel ik heel erg op prijs en mag naar onderstaand mailadres.

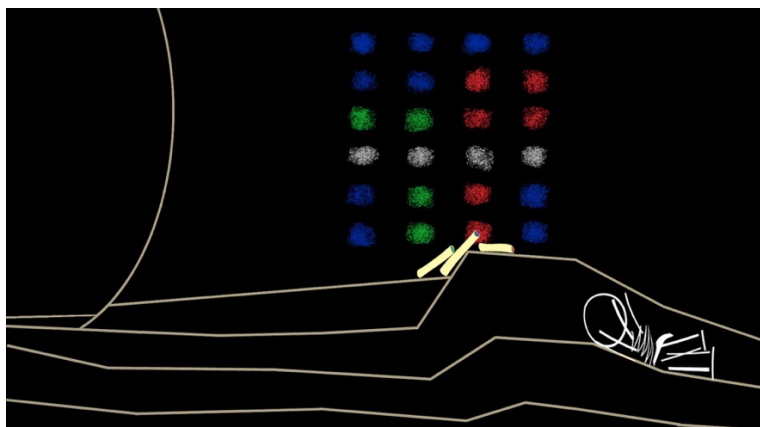
De Powerpoint, werkbladen en lesbrief en aanvullende informatie over deze les zijn gratis aan te vragen via mail@wolfbrinkman.nl

Onderzoek naar manieren om geluid te ordenen aan de hand van kleurvlakken.

Versie 2 maart 2023

Materiaal:

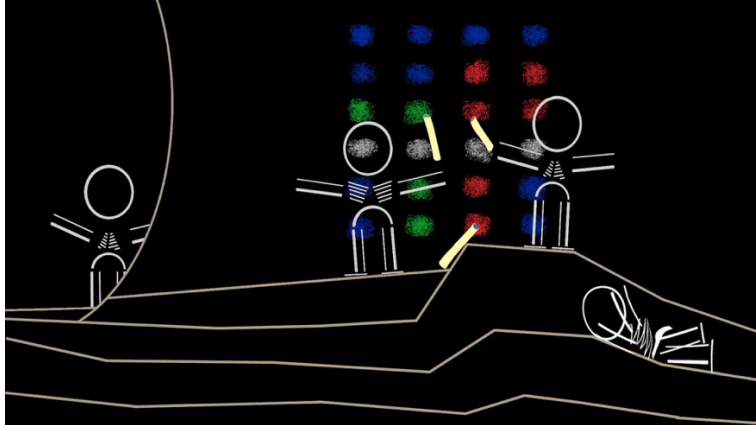
- PowerPoint met afbeeldingen
- PVC buisjes met specifieke afmetingen. 1x 12 cm 1x 14 cm 1x 15,8 cm
- Werkblad met vierkant raster

1 Situatieschets. Benoem wat je allemaal ziet. Zowel kijken als zien zijn belangrijke vaardigheden die aan de hand van deze 'open' afbeeldingen worden geoefend. De uitdaging van de leerkracht ligt in het begeleiden van alle mogelijke antwoorden.

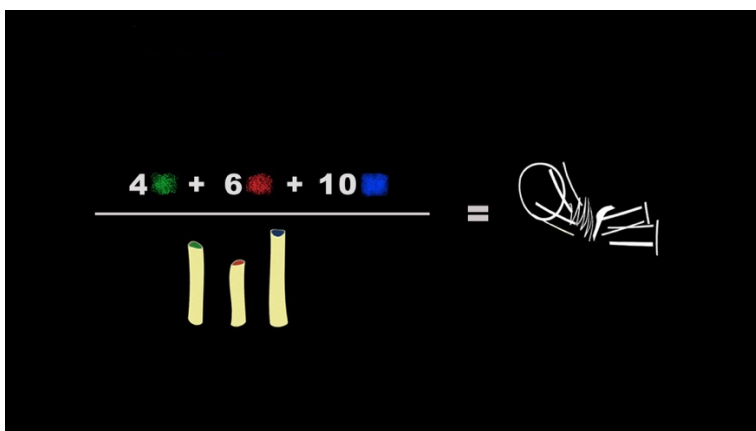
Begeleiding bestaat uit:

- Doorvragen op gegeven antwoorden
- Het stellen van open vragen

2 Storytelling. De onderdelen duiden aan de hand van een verhalende context. In dit geval lijkt het om een ruimte te gaan met een opening. Dat zie je aan de representatie van de figuur links. Die lijkt ergens achter te staan. Wat voor een soort ruimte zou het kunnen zijn? De twee 'figuren' rechtsboven hebben kleurvlakken op de muur aangebracht. Waar doen ze dat mee? Is er verschil tussen de drie buisvormige objecten? De figuren worden aan de hand van witte lijnen gerepresenteerd. Zou je dat 'een skelet' mogen noemen? Welke verschillen zie je tussen de skeletten?

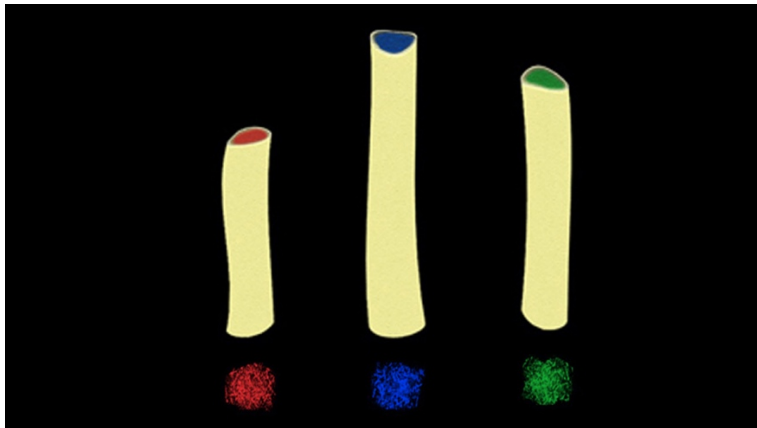
Het verhaal gaat dat 'men' ontdekt heeft dat het om een ceremonie gaat dat heel lang geleden door onze voorouders is gehouden. Het gemangelde 'skelet' rechtsonder is van een overledene. Het vermoeden is dat de kleurvlakken op de muur iets zeggen over de naam van de overledene. Wat we gaan doen is proberen te achterhalen of dat zo is...

3 Uit de afbeelding hebben we de volgende gegevens kunnen halen:

- Er is een onbekend skelet
- Er zijn drie buisjes (botten?) met elk een andere kleur en lengte

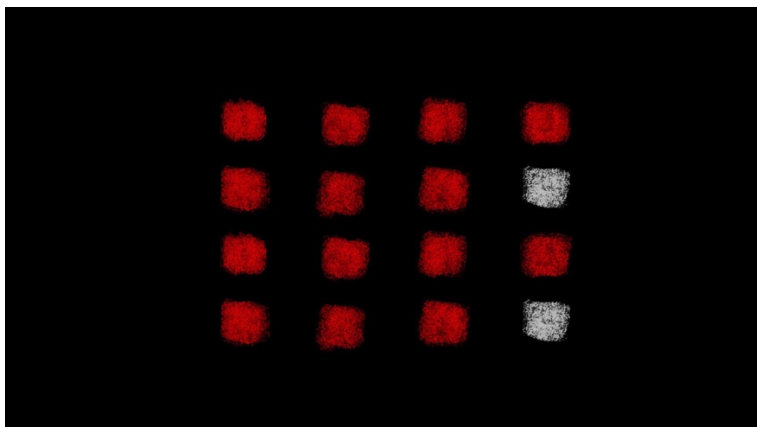
- Drie kleuren zijn in een patroon op de wand aangebracht

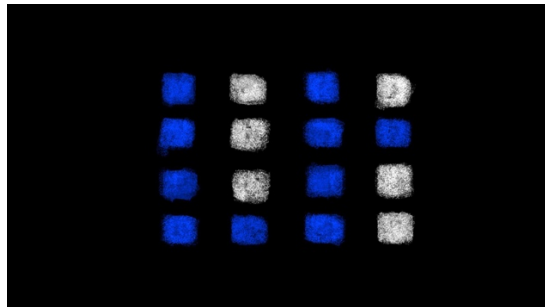
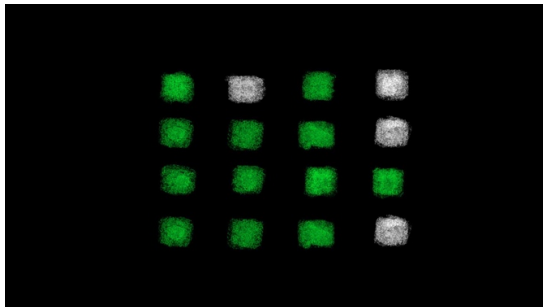
4 We beginnen het onderzoek bij de buisjes. Iedereen heeft een buisje gekregen en gaan ze met elkaar vergelijken. Heb je een kort, middel of lang buisje? Welke kleur hoort bij jouw buisje? Vervolgens mag iedereen onderzoeken op welke manier je geluid uit het buisje kan halen. Laat iedereen zoveel mogelijk onderzoeken en demonstreren. Herhaal met elkaar de verschillende manieren om geluid te maken.

Door de buisjes met een opening op de binnenkant van de palm van je hand te slaan krijg je een heel bevredigend geluid. Het voordeel van deze beweging is dat iedereen hem onmiddellijk kan doen. Je kan ook proberen de patronen met de hele groep te 'blazen'. (dat is met je mond over de opening van de buisjes blazen als bij een panfluit)

Onderzoek nog een keer goed welk buisje je hebt en dan gaan we oefenen...

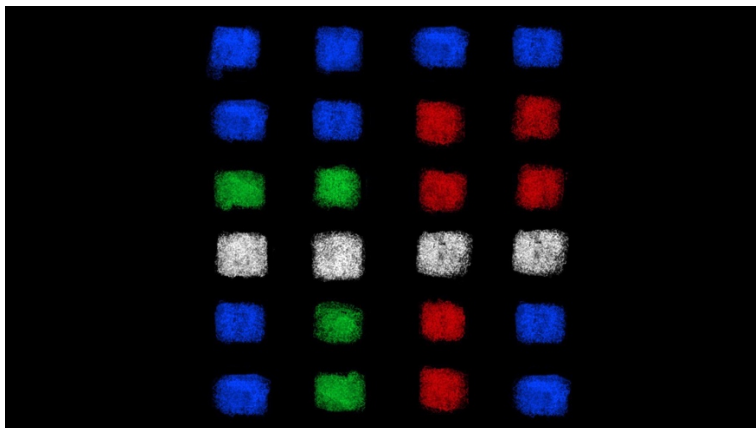

5 Wat kan je zeggen over de kleurvlakken in deze afbeelding? Hoe is de ordening van de kleurvlakken? Elke dot staat voor één tik met het buisje op de vlakke hand. Als spel kan je alle rode buisjes het patroon laten spelen zonder dat je een begin of een tijdseenheid aangeeft. Er ontstaat chaos. Wat is er voor nodig om dit patroon met alle rode buisjes op overzichtelijke wijze te laten horen? Naast rode vlakken zijn er ook witte vlakken te zien. Wat kan de betekenis van die vlakken zijn?

6+7 Voor de groene en blauwe buisjes herhalen we de oefening. Het patroon wordt steeds wat ingewikkelder. Oefen net zo lang tot alles strak klinkt.

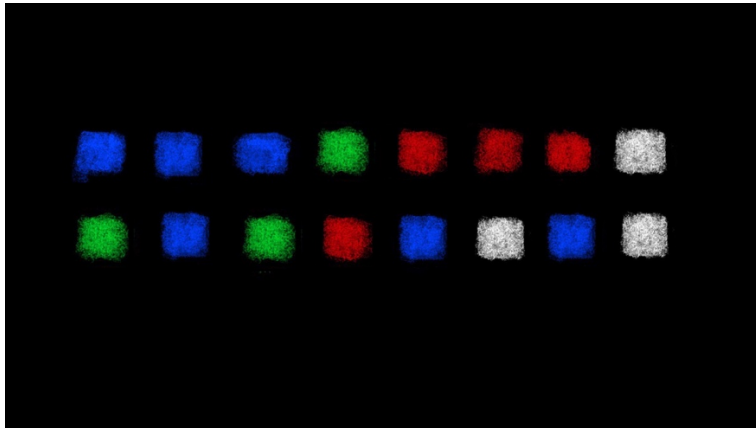
Een tip is om alle buisjes mee te laten doen bij elke kleur. Alleen de kleur die aan de beurt is hoor je. De anderen maken alleen de beweging zonder het geluid. Op die manier oefent iedereen op het tellen en kijken.

8 En dan nu naar het mysterie...Alle buisje spelen het patroon op de afbeelding tot en met eerste witte lijn. Zorg ervoor dat iedereen duidelijk de stille klanken laat zien met vier bewegingen.

Als het goed gaat speel je het hele kleurvlak. En als het goed gaat openbaart zich in de laatste twee regels de identiteit van het skelet op de grond...

De ervaring leert dat de zenuwen nogal een toeslaan in de laatste regels. Speel het stuk net zo lang tot het 'goed' klinkt.

9 Als bonus nog een muzikaal kleurvlak. Probeer eens te raden welk lied dit is zonder het vooraf te spelen...

Verwerkingsopdracht in de klas.

Aan de hand van het werkblad gaan de kinderen zelf een compositie maken. Werken in groepjes van minimaal drie kinderen zodat alle tonen aanwezig zijn.

- Als eerste luisteren. Hoe klinken de tonen, kunnen we een melodie maken?
- Melodie vast leggen aan de hand van kleurpatroon
- Onderzoek ook de stille plekken
- Het grid laat ruimte voor 3x4 en 4x3 ritme
- Draag het gemaakte muzikale mysterie met jouw ensemble voor aan de klas.
